

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 80/2011-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 23. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., B., S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou, s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. R. U., vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Sebedín - Bečov konaných 27. novembra 2010, za účasti P. Š., S., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2010 telefaxom a 10. decembra 2010 poštou doručená sťažnosť M. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Sebedín - Bečov (ďalej aj „starosta obce“) konaných 27. novembra 2010 z dôvodu kupovania hlasov voličov, ktorým malo dôjsť k porušeniu čl. 30 ods. 1, 3 a 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a § 30 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“), ako aj z dôvodu porušenia § 10 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 27. novembra 2010 za starostu obce spolu s ďalšími dvoma kandidátmi – P. Š. (ďalej len „odporca“) a J. L. Za starostu obce bol zvolený odporca (SMER-SD), ktorý získal 94 hlasov z celkového počtu 256 odovzdaných platných hlasovacích lístkov. V ďalšom poradí sa postupne umiestnili sťažovateľ (NEKA) s počtom hlasov 83 a J. L. (NEKA), ktorý získal 79 hlasov. Rozdiel platných hlasov medzi sťažovateľom a odporcom ako zvoleným starostom obce predstavuje 11 hlasov. Zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce konaných 27. novembra 2010 podpísali bez výhrad všetci členovia volebnej komisie.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti uviedol:

„Dňa 30. 11. 2010 v predajni potravín v obci Sebedín - Bečov pán . B., bytom B., ... vyhlásil, že od súčasného starostu a zároveň kandidáta na túto funkciu /v uvedenom čase už opätovne zvoleného starostu/ P. Š. dostal v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb sušienky, cukríky a pálenku za to, aby odovzdal svoj hlas v nastávajúcich voľbách práve jemu. Uvedené vyhlásenie v rámci rozhovoru vypočul prevádzkovateľ potravín pán M. S., bytom B.,..., ktorý je otcom navrhovateľa a od ktorého /navrhovateľ/ túto informáciu získal. ...

J. B. ďalej vyhlásil, že súčasný starosta... P. Š. mal v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb poskytnúť finančnú hotovosť vo výške 50 Eur V. K., bytom B.,... za zvolenie jeho osoby na pozíciu starostu obce v nastávajúcich voľbách do orgánov samosprávy obce Sebedín - Bečov. J. B. taktiež uviedol, že v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb mal P. Š. ako kandidát na starostu obce poskytnúť finančnú hotovosť v bližšie neurčenej výške /podľa vyjadrenia J. B. to malo byť viac ako 50 Eur, ktoré dal P. Š. V. K./ J. B., N. B. a ich deťom Ž. B., S. B., J. B. a M. B., všetci bytom H.,... za

jeho zvolenie za starostu obce Sebedín - Bečov v nastávajúcich voľbách. Rodina B. momentálne nebyva v obci Sebedín - Bečov, avšak práve za poskytnutú finančnú protihodnotu sa mali podľa vyjadrenia J. B. dostaviť v deň volieb do obce Sebedín – Bečov, kde sú trvalo hlásení k pobytu a zúčastniť sa volieb, pričom za uvedenú protihodnotu mali voliť práve kandidáta P. Š. ...

Je zrejmé, že účelom vyššie uvedených skutočností bolo ovplyvniť volebné správanie uvedených osôb /oprávnených voličov/ obce Sebedín - Bečov a výsledok volieb v neprospech navrhovateľa ako kandidáta na starostu obce. ...

Navrhovateľ má za to, že vyššie uvedené tzv. kupovanie hlasov voličov je v hrubom rozpore s princípmi zaručeného ústavného volebného práva. ...

Predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že rozdiel medzi zvoleným kandidátom /starostom/ a v poradí druhým kandidátom na starostu obce Sebedín - Bečov /navrhovateľom/ predstavuje len 11 hlasov, je zjavné, že vyššie uvedené porušenie ústavných a zákonných ustanovení, mohlo v nemalej miere ovplyvniť konečný výsledok volieb.

Pre podozrenie zo spáchania trestného činu podal navrhovateľ dňa 03. 12. 2010 trestné oznámenie na P. Š. na Prezídium policajného zboru v B., Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii..., so sídlom B. Trestné konanie je vedené pod číslom konania ČVS: PPZ-205/BPK-S-2010. ...

Približne mesiac pred vyhláseným termínom volieb do orgánov samosprávy obce Sebedín - Bečov /27. 11. 2010/ bol P. H., bytom B. požiadať o trvalý pobyt v obci Sebedín - Bečov, kde momentálne býva spolu so svojou mamou a sestrou. Jeho žiadosť však bola odmietnutá súčasným starostom obce a kandidátom na túto funkciu v nastávajúcich voľbách P. Š. s odôvodnením, že na trvalý pobyt v obci bude prihlásený až po voľbách, pričom P. H. má za to, že tak bolo učené z dôvodu, že v obci verejne prezentoval nepodporenie súčasného starostu P. Š. ako kandidáta na túto funkciu v nastávajúcich voľbách. ...

Navrhovateľ má za to, že aj v uvedenom prípade došlo k porušeniu zákona, pričom toto porušenie má priamu príčinnú súvislosť s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov. ...“

Sťažovateľ na preukázanie svojich tvrdení predložil „úradný záznam“ podpísaný P. H., v ktorom potvrdil skutočnosti týkajúce sa postupu odporcu v súvislosti s jeho žiadosťou o trvalý pobyt v obci Sebedín – Bečov uvádzané v sťažnosti. Sťažovateľ taktiež navrhol vykonať dokazovanie výsluchom navrhnutých svedkov.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlasuje voľby starostu obce Sebedín - Bečov konané dňa 27. 11. 2010 za neplatné.

Účastník konania P. Š. je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške vyplývajúcej z priloženého vyčíslenia.

alternatívne

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje voľbu starostu obce Sebedín Bečov vo voľbách konaných dňa 27.11. 2010.

Účastník konania P. Š. je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške vyplývajúcej z priloženého vyčíslenia.“

Na základe výzvy ústavného súdu z 13. decembra 2010 sa k veci vyjadril odporca podaním doručeným ústavnému súdu 28. decembra 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„Tvrdenie sťažovateľa, že dňa 30.11.2010 v predajni potravín v obci Sebedín - Bečov pán J. B., bytom B.,... vyhlásil, že od súčasného starostu – P. Š. a zároveň kandidáta na túto funkciu dostal v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb sušienky, cukríky a pálenku za to, aby odovzdal svoj hlas v nastávajúcich voľbách práve jemu. Uvedené vyhlásenie v rámci rozhovoru vypočul prevádzkovateľ potravín pán M. S. ... ktorý je otcom navrhovateľa a od ktorého navrhovateľ túto informáciu získal. Sťažovateľ vo volebnej sťažnosti neuviedol s kým sa rozprával J. B. v predajni potravín a taktiež neuviedol miesto, kde som mal dať J. B. sušienky, cukríky a pálenku. Toto tvrdenie považujem za účelové a vykonštruované a nezakladá sa na pravde, pretože ja ako kandidát na funkciu starostu obce som J. B. ... pred vyhlásením volieb, počas prípravy volieb, volebnej kampani, ako aj počas dňa volieb nedal sušienky, cukríky a pálenku a ani som sa neznížil k takémuto konaniu, aby som si kupoval hlasy voličov za sušienky, cukríky a pálenku. Výsluch svedka

M. S., ktorého navrhol vypočít' sťažovateľ považujem jeho výpoveď za nepravdivú a nedôveryhodnú pre rodinnú prepojenosť otec - syn. ...

Tvrdenie sťažovateľa, že J. B. ... ďalej vyhlásil, že súčasný starosta a zároveň kandidát na túto funkciu P. Š. mal v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb (pred 25. májom 2010) poskytnúť finančnú hotovosť vo výške 50 € V. K., bytom B.,... za zvolenie jeho osoby na pozíciu starostu obce... považujem za účelové a vykonštruované a nezakladá sa na pravde... S V. K. som sa pred vyhlásením volieb, počas prípravy volieb, volebnej kampani, ako aj počas dňa volieb vôbec nestretol a ani som ho nevyhľadával. Sťažovateľ vo volebnej sťažnosti neuviedol miesto, kde som mal dať V. K. 50 €. ...

Ďalšie tvrdenie sťažovateľa vo volebnej sťažnosti, že J. B. taktiež uviedol, že v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb mal P. Š. ako kandidát na starostu obce poskytnúť finančnú hotovosť v bližšie neurčenej výške (podľa vyjadrenia J. B. to malo byť viac ako 50 €...) J. B., N. B. a ich deťom Ž. H. ..., S. B. ... - neveste J. B., J. B. a M. B. - pre mňa neznámy pobyt, uvádzaný navrhovateľom všetci bytom H.,... za jeho zvolenie za starostu obce Sebedín - Bečov považujem za účelové a vykonštruované a nezakladá sa na pravde... Sťažovateľ vo volebnej sťažnosti neuviedol miesto, kde som mal dať uvedeným osobám eurá. Zároveň podotýkam, že J. B., N. B., S. B. ..., J. B. a M. B. sa v obci Sebedín -Bečov už niekoľko rokov nezdržiavajú, a to i napriek tomu, že v obci majú trvalý pobyt. Kde sa presne vyššie uvedené osoby zdržiavajú som vôbec nevedel. O ich pobyte v L. som sa dozvedel až z ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Ž. H. ... v obci Sebedín - Bečov už nemá trvalý pobyt od 26.2.2001, pretože sa z trvalého pobytu odhlásila. Z vyššie uvedenými osobami som sa pred vyhlásením volieb, počas prípravy volieb, volebnej kampani, ako aj počas dňa volieb vôbec nestretol a ani som ich nevyhľadával, pretože v obci sa nezdržiavajú a ani som nevedel, kde sa zdržiavajú.

Stav, ktorý sťažovateľ vo volebnej sťažnosti označil za protiústavný a nezákonný, mal vzniknúť v bližšie neurčenom čase pred vyhláseným termínom volieb (pred 25. májom 2010), t. j. nie v období počas prípravy a priebehu volieb, v dôsledku čoho teoreticky nemohlo dôjsť k porušeniu ustanovení Ústavy Slovenskej republiky a ustanovení zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí...

Volebnú kampaň som robil ja osobne, a to umiestňovaním mojich volebných letákov v obchode, v domove dôchodcov a na úradnej tabuli obce. V rámci volebnej kampane som

dňa 24.11.2010 o 16.00 hod. mal stretnutie s občanmi obce Sebedín - Bečov a obyvateľmi domova dôchodcov v jedálni v domove dôchodcov (pretože to je jediná väčšia miestnosť na stretnutie s občanmi obce).

Prehlasujem, že počas prípravy a priebehu volieb som nerobil žiadnu volebnú kampaň, ktorá by mohla poškodiť sťažovateľa a ktorá by bola v rozpore s čl. 30 ods. 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky, § 30 ods. 1, ods. 2 a ods. 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov.

Chcem poukázať na porušenie ustanovenia čl. 30 ods. 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky, § 30 ods. 2 a ods. 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí..., a to volebného moratória sťažovateľom, o čom sa v sťažnosti zmiňuje, ktorý na druhý deň po mojom stretnutí s občanmi, t. j. dňa 25.11.2010 medzi 16.30 a 17.00 hod. v jedálni domova dôchodcov pri večeri pracovníčka kuchyne p. V. D. propagovala sťažovateľa a zároveň kandidáta na funkciu starostu obce p. M. S. a dôchodcom nalievala víno, pričom zdôraznila, že od koho to je. Ako dôkaz predkladám čestné prehlásenia obyvateľov domu dôchodcov J. O. a M. A. Na porušenie volebného moratória sťažovateľom som reagoval podaním písomnej sťažnosti dňa 26.11.2010, ktorú prevzal predseda miestnej volebnej komisie Ing. J. O. ... Ako dôkaz predkladám sťažnosť P. Š. pre porušenie zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí z 26.11.2010 adresovanú miestnej volebnej komisii.

V záujme rešpektovania čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky a § 30 ods. 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí ... som dňa 25.11.2010 v ranných hodinách od 6.00 do 6.40 hod. dával dole moje propagujúce materiály, aby nemohli ovplyvniť rozhodnutie voličov pri odovzdávaní hlasov, ktoré boli umiestnené v obchode potravín, v domove dôchodcov a na úradnej tabuli obce. ...

Posledné tvrdenie sťažovateľa vo volebnej sťažnosti, že približne mesiac pred vyhláseným termínom volieb do orgánov obce Sebedín - Bečov bol P. H., bytom B. požiadať o trvalý pobyt v obci Sebedín - Bečov, kde momentálne býva spolu so svojou mamou a sestrou. Jeho žiadosť však bola odmietnutá súčasným starostom obce... P. Š., s odôvodnením, že na trvalý pobyt v obci bude prihlásený až po voľbách, pričom P. H. má za to, že tak bolo učené z dôvodu, že v obci verejne prezentoval nepodporenú súčasného starostu P. Š. ako kandidáta na funkciu v nastávajúcich voľbách považujem toto tvrdenie za účelové a vykonštruované a nezakladá sa na pravde, čo preukazujem nasledovnými

skutočnosťami. Dňa 25.10.2010 sa dostavila na Obecný úrad obce Sebedín - Bečov V. K. – H. matka P. H., ktorá predložila zamestnankyni obce A. S. žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia na rekonštrukciu rodinného domu č. 41, ktorá je na obecnom úrade evidovaná pod č. 587/2010. Pred odchodom z obecného úradu oslovila zamestnankyňu obce A. S., či sa môže k nej prihlásiť na trvalý pobyt jej syn P. H. Zamestnankyňa obce A. S. ju informovala o podmienkach a povinnostiach, vyplývajúcich pre občana podľa § 3 ods. 8 a podľa § 4 ods. 6 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov ... pri hlásení trvalého pobytu. Po poskytnutí tejto informácie V. K. – H. odišla z obecného úradu. Podotýkam, že P. H. ... sa nedostavil na obecný úrad osobne v ten deň a ani písomne nepožiadaval o prihlásenie na trvalý pobyt k jeho matke. V dôsledku uvedeného som nemohol P. H. odmietnuť hlásenie trvalého pobytu, pretože na obecný úrad sa nedostavil a so mnou ani nejednal. Z vyššie uvedeného úradný záznam P. H., ktorý sťažovateľ predložil ako dôkaz považujem za účelový a vykonštruovaný... na Obecnom úrade obce Sebedín - Bečov nebol spísaný žiadny úradný záznam a ani nemohol byť, pretože P. H. na obecnom úrade ani nebol. Tvrdenie sťažovateľa o hlásení trvalého pobytu nemá žiadnu súvislosť s voľbami do orgánov samosprávy obce Sebedín - Bečov. Keď P. H. tvrdí, že sme jeho žiadosť o prihlásenie na trvalý pobyt odmietli, mohol sa domáhať svojho práva, a to podaním na prokuratúru alebo súd, čo však neurobil, pretože na opodstatnenie svojho návrhu na prokuratúru alebo súd nemal žiaden dôkaz. Výsluch svedka P. H., ktorého navrhol vypočuť sťažovateľ považujem jeho výpoveď za nepravdivú a nedôveryhodnú vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj jeho priaznivý vzťah k sťažovateľovi, ktorého vo voľbách podporoval. Ako dôkaz predkladám čestné prehlásenie zamestnankyne obce Sebedín - Bečov A. S. ...

K tvrdeniu sťažovateľa, že som kupoval hlasy voličov uvádzam, že ide o účelovo vykonštruované skutočnosti sťažovateľom, od ktorých sa plne dištancujem. Mám za to, že ide len o spôsob, ktorým sa sťažovateľ snaží spochybníť zákonnosť volieb, a to formou informácií založených na nepravdivých a nedôveryhodných svedeckých výpovediach.

Samotné voľby predstavujú najzákladnejšie ústavné právo demokratickej spoločnosti a je rozumné predpokladať, že občania našej obce sa rozhodli využiť uvedené právo, konali tak s presvedčením, že ich rozhodnutie pri odovzdávaní hlasu kandidátovi na funkciu starostu je správne a zvolili si starostu, ktorému dôverujú. Rozhodnutie voličov

neovplyvnilo ani porušenie volebného moratória sťažovateľom. Sťažovateľ, ktorý namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb svoje tvrdenia, uvedené v sťažnosti nedoložil hodnovernými dôkazmi.

Chcem poukázať, že volebná sťažnosť nie je právnym prostriedkom na zmenu výsledku volieb (ktoré prebehli v slobodnej súťaži)... z dôvodu, že sťažovateľ ako uchádzač o funkciu starostu nie je spokojný s dosiahnutým výsledkom vo voľbách.

Na základe vyššie uvedených skutočností som toho názoru, že volebná sťažnosť M. S. nie je opodstatnená a preto navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky volebnú sťažnosť M. S. v celom rozsahu zamietnuť...“

Plénom ústavného súdu poverený sudca spravodajca vykonal v priestoroch Obecného úradu Sebedín – Bečov 20. januára 2011 výsluchy svedkov navrhnutých sťažovateľom, ako aj výsluch pracovníčky Obecného úradu Sebedín – Bečov. Pri výsluchoch boli osobne prítomní sťažovateľ, jeho právny zástupca a odporca. Ústavný súd v predmetnej veci vypočul 6 svedkov: J. B., M. S., J. B., P. H., A. S. a V. K.

Sťažovateľ k veci uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava dôvodov uvedených v sťažnosti, ako aj v nej uvádzaných skutočností. Pokiaľ ide o trestné oznámenie, ktoré podal na odporcu Prezídiu Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii... v B. (ďalej len „úrad boja proti korupcii“) v súvislosti s voľbami, uvádza, že trestné konanie bolo zastavené, pretože nebolo preukázané jeho tvrdenie o kupovaní voličov.

Svedok J. B. pri výsluchu uviedol, že deň pred voľbami bol v práci, a počas jeho neprítomnosti priniesla pracovníčka obecného úradu p. S. do ich domácnosti pollitrovku borovičky a dva balíky cukríkov. On osobne však nič neprevzal. Nevie sa vyjadriť, z akého dôvodu tieto veci p. S. priniesla, ani k tomu, či ju poslal odporca. Ďalej uviedol, že jeho rozhodnutie vo voľbách nikto neovplyvňoval. V predajni potravín v obci vraj nikdy nepovedal, že mal dostať nejaké potraviny. Taktiež uviedol, že nikdy sa s odporcom nerozprávali na tému volieb, resp. ovplyvňovania jeho názoru, nikdy nebol u neho v dome

a odporca mu nikdy nedal žiadnu finančnú hotovosť. Poprel tiež, že sa mal v predajni potravín vyjadriť o tom, že bola poskytnutá finančná hotovosť p. K. a B.

Svedok M. S. k veci uviedol, že v deň volieb bol v obchode, kde sa stretol s J. B. a jeho synmi I. a J. Ďalej uvádza: *„Na moju otázku, či boli voliť, mi odpovedali, že áno a že volili môjho syna (sťažovateľa, pozn.). Súčasne sa vyjadrili tak, že iní dostali peniaze a M., teda môj syn, im nedal nič. Nepýtal som sa ich, od koho mali dostať peniaze, a za čo mali tieto peniaze dostať, to je všetko, čo viem.“* Ďalej uviedol, že pracovníčka obecného úradu p. S. *„mala nosiť nejaké tašky, ale či všetkým alebo iba niekomu, a čo v nich bolo, to neviem povedať. Neviem ani, prečo tieto tašky nosila.“* Nepotvrdil, že tieto „dary“ mal poskytovať odporca. *„Tvrším len to, čo som počul.“*

Svedok J. B. poprel, že by v deň volieb alebo predtým bol za ním niekto s ponukou financií, naturálií alebo iných pôžitkov z toho dôvodu, aby volil konkrétnu osobu za starostu alebo za poslanca. Uviedol, že nebol nijako a nikým ovplyvňovaný v tom smere, aby volil konkrétnu osobu a dobrovoľne volil toho, koho uznal za vhodného. Podľa svedka, ani tvrdenia uvedené v sťažnosti o tom, že by jeho príbuzní boli niekým ovplyvňovaní, koho majú voliť, resp. že by mali dostať nejaké finančné prostriedky alebo naturálie za to, že budú niekoho konkrétneho voliť, sa nezakladajú na pravde.

Svedok P. H. pri výsluchu uviedol, že jeho rodičia asi pred 6 rokmi v obci Sebedín – Bečov zakúpili rodinný dom. Vlastníkom domu je *„moja mama a otčim“*, ktorí v obci trvale žijú. Ďalej uviedol, že sa chcel niekoľkokrát prihlásiť v obci Sebedín – Bečov na trvalý pobyt, to mu však bolo pod rôznymi zámienkami odmietnuté. Naposledy to bolo asi mesiac pred voľbami: *„Požiadal som o trvalý pobyt, pretože som tu chcel bývať, ale keby som mal trvalý pobyt, tak by som v obci aj volil. Ale nebol som na obecnom úrade za tým účelom, aby som požiadal o možnosť voliť v tejto obci.“* Podľa výpovede svedka, keď bol naposledy na obecnom úrade, aby požiadal o trvalý pobyt, pracovníčka obecného úradu p. S. jeho žiadosť odmietla s odôvodnením, že jej to prikázal odporca. *„Nespomínam si na to, že by sme sa rozprávali o dôvodoch kvôli voľbám.“* Svedok uviedol, že prechodný pobyt v obci nemá. Taktiež potvrdil, že naposledy bol na obecnom úrade osobne požiadať o trvalý pobyt,

a nie jeho matka, ako to tvrdí odporca. Svedok uviedol, že písomne o trvalý pobyt v obci nikdy nežiadal.

Svedkyňa A. S., pracovníčka Obecného úradu Sebedín – Bečov, k veci uviedla: „*Po voľbách od ľudí z obce som sa dozvedela, že ja osobne som mala roznášať občanom nejaké naturálie, pričom toto všetko sa nezakladá na pravde, lebo nič som nikomu pred voľbami nenosila.*“ Svedkyňa potvrdila, že bola pred voľbami na návšteve v domácnosti u J. B. a pri tej príležitosti „*som im dala fľašu pálenky*“. J. B. doma nebol, doma bola jeho manželka, dcéra a nevesta. O voľbách a o tom, koho majú voliť, sa nerozprávali. Svedkyňa uviedla, že sú to jej susedia, ku ktorým chodíva častejšie a hocikedy im poskytuje rôzne prebytky z domácnosti, či už zo záhrady alebo oblečenie pre deti. Tiež uviedla, že pokiaľ navštevuje rodinu B., nie je obvyklé, aby im nosila alkoholické nápoje, ale trvá na tom, že im poskytuje prebytky z domácnosti, ako už uviedla. Nikdy sa vraj nestalo, aby jej odporca z titulu svojej funkcie povedal, že má niektorým občanom poskytnúť naturálie alebo financie, prípadne osloviť niekoho s tým, koho má voliť. K tvrdeniam svedka P. H. uviedla, že nie je pravdou, že zhruba mesiac pred voľbami mal P. H. osobne na obecnom úrade požiadať o trvalý pobyt, pretože na obecnom úrade bola jeho mama. Vôbec sa nerozprávali o tom, že pán H. by chcel ísť voliť, preto žiada o trvalý pobyt. Tvrdila, že dôvodom návštevy matky pána H. boli platby.

Svedok V. K. uviedol, že voliť bol, ale nikto nebol za ním z toho dôvodu, aby volil konkrétnu osobu. Poprel, že by mu v súvislosti s voľbami niekto poskytol finančnú hotovosť alebo naturálie. Taktiež poprel, že by za ním bola pracovníčka obecného úradu, a uviedol, že s odporcom sa už asi jeden rok nerozprávali.

Podľa zistenia ústavného súdu trestné oznámenie sťažovateľa podané na odporcu bolo uznesením úradu boja proti korupcii sp. zn. ČVS: PPZ-205/BPK-S-2010 z 5. januára 2011 odmietnuté.

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánu územnej samosprávy.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených v čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je zase uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí (mutatis mutandis PL. ÚS 34/99). Nezákonnosť volieb musí byť v konaní preukázateľne dokázaná a musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práva, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94).

Ústavný súd uplatňuje svoju právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb

(napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99). Inými slovami, každé porušenie volebného zákona nevyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len tak závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na výsledok volieb.

1. Podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu citovaných ustanovení ústavy a zákona o voľbách malo dôjsť predovšetkým z dôvodu neprípustného spôsobu vedenia kampane zo strany odporcu, ktorý sťažovateľ skutkovo vymedzil tým, že odporca kupoval hlasy voličov.

Ústavný súd tzv. kupovanie hlasov voličov hodnotí ako vážne porušenie volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. Takéto obmedzenie nesie so sebou také veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, že od ústavného súdu vyžaduje veľmi prísne posúdenie (m. m. PL. ÚS 5/03). Podľa názoru ústavného súdu poskytovanie „protihodnoty“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho volebného práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech (PL. ÚS 45/07).

Ústavný súd konštatuje, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané tvrdenia sťažovateľa o kupovaní hlasov voličov vo voľbách do orgánov samosprávy obce Sebedín – Bečov. Sťažovateľom navrhnutí svedkovia, ktorých ústavný súd vypočul, nepotvrdili vo svojich výpovediach sťažovateľom namietané tvrdenie o zásahu do podstaty volebného práva tzv. kupovaním hlasov voličov. Ani jeden zo svedkov, ktorí boli vypočutí ku skutočnostiam o tvrdenom kupovaní hlasov voličov, túto skutočnosť nepotvrdil. Naopak, svedkovia uviedli, že ich rozhodnutie o tom, koho voliť, nebolo ničím a nikým

ovplyvňované. Ani skutočnosť, že pred voľbami pracovníčka obecného úradu A. S. navštívila domácnosť J. B. a pri tej príležitosti „*im dala flášu pálenky*“, nebolo možné v okolnostiach prípadu posúdiť ako kupovanie voličov. Svedkyňa potvrdila, že nešlo o ojedinelú návštevu rodiny J. B. (keďže sú susedia), pričom bežne tejto rodine poskytuje rôzne prebytky z domácnosti, a navyše témou rozhovoru neboli voľby.

K rovnakému záveru dospel aj vyšetrovateľ úradu boja proti korupcii, ktorý trestné oznámenie sťažovateľa uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-205/BPK-S-2010 z 5. januára 2011 odmietol.

2. Sťažovateľ tiež poukázal na porušenie zákona o pobyte v súvislosti s okolnosťami, za ktorých bola odporcom odmietnutá žiadosť P. H. o trvalý pobyt v obci Sebedín – Bečov.

Na preukázanie okolností tvrdených sťažovateľom boli vypočutí svedkovia P. H. a A. S. Svedkyňa poprela, že by P. H. mal mesiac pred voľbami na obecnom úrade osobne požiadať o trvalý pobyt v obci Sebedín – Bečov. Zhodne s tvrdením odporcu uviedla, že v inkriminovaný deň bola na obecnom úrade matka P. H., ktorá sa informovala na podmienky, za ktorých sa môže prihlásiť k nej na trvalý pobyt jej syn P. H. Svedok P. H. vo výpovedi uviedol, že vo veci svojej žiadosti o trvalý pobyt naposledy osobne jednal s pracovníčkou obecného úradu p. S., ktorá túto jeho žiadosť odmietla a odôvodnením, že jej to prikázal odporca. Písomne o trvalý pobyt nežiadal. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na nezrovnalosti v skutočnostiach uvádzaných vo výpovedi P. H. a v „*úradnom zázname*“, v ktorom uviedol, že jeho žiadosť o prihlásenie na trvalý pobyt v obci bola zamietnutá starostom obce (odporcom).

Vykonaným dokazovaním teda nebolo preukázané, že by P. H. osobne žiadal na obecnom úrade o prihlásenie na trvalý pobyt v obci, ako ani odmietnutie jeho žiadosti odporcom, príp. pracovníčkou obecného úradu. Taktiež nebolo preukázané, že P. H. splnil podmienky zákona o pobyte na to, aby mohol byť prihlásený na trvalý pobyt v obci Sebedín – Bečov, pretože až dňom splnenia podmienok zákona o pobyte možno občana prihlásiť na trvalý pobyt (§ 4 ods. 8 zákona o pobyte).

Na základe vykonaného dokazovania ústavný súd konštatuje, že sťažnosťou namietaná nezákonnosť volieb v dôsledku porušenia zákona o pobyte nebola v konaní preukázaná.

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané sťažovateľom tvrdené porušenia ústavy, zákona o voľbách a zákona o pobyte, ktoré by viedli ústavný súd k tomu, aby prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie a následne vyhlásil voľby starostu obce Sebedín – Bečov za neplatné.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2011